

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 21. Zettortdeena 25ta Mei 1844.

J a u n a s i n n a.

Us Krohna grunts ministera luhgschanu un us ministera komitejas nospreesschanu muhsu augsts Kungs un Keisars 22trå Merz deena schi gadda Wissaugsti irr pauehlejis: Kursemmes gubernias Ruzzawas meschafargam Bokku Mikkeli par sawu kohpigu un gohdigu ammata-uskohpschanu fudraba medalu eedahwaht, kam tas usralstis: par gohdigu ammata-uskohpschanu, ar to pauehleschanu scho medalu pee Anneshantes peeseetu pee fruhtim nest.

, Jahnis Kleinberg flepkawa.

(Skattees Nr. 20.)

Tas no Jahnas apsuhdsehts frohdsineeks mannås aufis jaw no fenn gaddeem ne bija eesibmehts ka teizams zilweks, turpreattim dauds laudis jaw papreetsk par to neganto dsihwi bija schehlojuschees, kas tai frohgå redsama, ka tur jaunus laudis puischus paweddoht us derschanu un us trumpahm, meitas us lihderigu dsihwoschanu. Paschu frohdsineeku jaw 5 woi 6 gaddus atpakkal biju sawa istabå un arri basnizå wissai draudsei dsirdoht aprahjis par to negantu dsihwi eefsch winna frohga, bet wihrs ne ween mannu mahzibu ne peenehme, turpreattim mannu gohdu plehse par draudsi un pee waldeenekeem ka warredams, ka sinnadams. — To fo Jahnis man bija zeetumå fazzijs, fo no uskizzameem draudses lobzekleem biju faklauschinajis wissu wehrå lizzis nehmohs par scho notiklumu spreddiki fawai draudsei teikt, rahdidams: to zeltu kas Jahnis weddis us ellu un to kas to warretu us debbesim west. Israhbiju Jahnim tas zelsch us ellu gahjis par 6 kahpenehm 1) winsch bijis mahtes lutteklis, 2) winnu mahzija skohlas nizzinaht, 3) winnu mahzija dserf, 4) trumphaht, 5) sagt, 6) nokaut. Tas zelsch us debbesi tam buhtu 1) sawus grehkus atsicht un

2) eelsch ta Kunga Jesus tizzeht. To spreddiki no galwas ween fazzijs, talabb Jums to ne warru doht lassift, tik dauds Jums faktu, no firds to fazzijs un pee firds winsch arri draudsei gahje. Dusch labs lihds ar mannum sawas assaras noflauzija un firsnigi nolihdsamees Deewu, lai Deews tas Kungs Jahnim dohdoht tahdu garru un tahdu prahtu sawus' grehkus atsicht un eelsch ta Kunga Jesus tizzeht. Ta palikke ta leesa. Peenahze man ohtru rihtu ta frohdsineeka raddi klah, no kam weens — winna brahlis — mannim irr sohti mihsch draudses lobzeklis, buhdams Deewa wahrda un svehtas basnizas mihtotajs, labbi dsihwoodams ar sawu faimneesi, ar saweem behrneem, ar sawu faimi, ar saweem kaimineem. Winni eenahkuschi pee mannim ta ka taunodamees usnehme wallodu, fazzidami: Mahzitajs, ka nu Juhs preeksch wissas draudses mannu brahli un zaur winnu wissu muhsu familiju ta kaunå effat likkuschi! Juhsu wahrdi man ka nasis firdi duhruschi un bija arri wihrs skaidri bahls no waiga palizzis. Us to winneem atbildeju: Mihtakee, woi tad man gohds irr, woi tad es preeka assaras basnizå raudaju? Woi tad warreju Juhs schehloht, kur tak tik dauds jauni laudis, kur wissa draudse no teem wahrdeem fo fazzijs, warreja labbu mahzibu us behr-

nu behrneem nemtees. Mettamees wehl tablaku eeksch wallodas un winni mannim fazzijsa tā: Nuden mahzitajs mans brahlis naw tik launs kā Juhs winnu dohmajat, ta winna waina un schi winna waina, bet tahds wisch naw, nuden tahds wisch naw kahdu Juhs winnu dohmajat. Us to atbildeju: labbi, bet kalabb tad muischas-waldischana winnam melni us baltu wehl sliftaku sawu pee teefahm laidusi? Lai nu arri es pahrskattitohs, woi tad nu wissi par ne-pateesi tam uskriftihs wirsū? Atbild atkal frohdineeka brahlis: Mihlaas mahzitajs, Juhs jaw zilweku mehles sunnat, kad weens schaus sawas uggunigas bultis wirsū, tad wissi flabb pakkal un katrs peeplek wehl sawu teefu flakt ar melleem. Isschkihramees eeksch meera un eeksch draudsibas. Simumaja nu frohdineeks ar sawu fainmeezi arri mannis atraf diwi, trihs reis par neddelu. Nu ne biju wairs tas launais mahzitajs, bet eraudsijsa mannis par labbu. Issrunnajamees arri pa gohdam un apsohljahs abbi ir frohdineeks, ir winna fainmeeze mannu mahzibu turplifkam wairs ne nizzinaht, mannis gohdaht kā sawu gannu un mahzitaju, weenu un ohtru grehku, ko teem pahrmetu atmest nohst, deerwahijigi dshwoht un frohdineeks us to ndeerwajahs un nolahdejabs: winsch ne effohrt nefad un nefur Jahn mahzijis: pasist zilweku, winsch ne effohrt to skubbinajis us launu, turprettim us labbu.

Jahni wedde no pilsteesas atkal us zittahm teesahm, un us winna mahsas luhgschanu, jeb kad pascham bija kahda eeschana us zeetumu Jahni apmekleju. Ja man eekritte zeetumā spreddiki fazzijs tod likku arri Jahn atwest, bet jarv brihnijohs, ka no winna azzim redseht, ar Deewa wahrdeem lam ne warreju pee sirds peetilt flakt. Winsch man ne luhdsohs to svehtu meelastu un es arri to ne skubbinaju, ne usrunnaju to svehtu meelastu bandigt. Kad ar winnau runnaju weens pats tad ar weenu winsch brehze par ta frohdineeka negantibu, bet nefad par to negantu grehku ko pais oha darrijs.

Scheit wehl veelikschu flakt: kad Jahn jautaju, kā tad zilweks! kā tad tahdu negantu greh-

ku padarijs, tu kahsas wehl warreji danzohzt un tik lustigs buht? Jahnis atbildeja: Es ne warreju sawu sirdi zittadi meerinah un kluschnah. Weenam buhdamam man bija tik bail, tik bail, ka ne warreju nej kahju islift par durwju sleegsna pahri, bet kad biju starp laudim, tad man sirds bija drohschaka.

Atkal winsch man fazzijsa: Tā frohgā tam eeschahwees prahṭā to Schihdu nokaut, vebz — tam palizzis ta Schihda schehl, bet kad bahr-schana tikkusch ar to Schihdu un dusmas Jahnis usnahkuschas, tad schis winnu nokarvis. Winsch — tā Jahnis man zeetumā fazzijsa, pats ne sunnoht kā winsch to Schihdu nobendejis, kā ne. Winsch effohrt pagallam bijis no prahta isgahjis. Woi tad zittadi buhtu sawu paschu lakkatu un sawu poschu assinainu nasi un to Schihdu turpatt turwu pee leelzella atstahjis? Tā fazzijsa Jahnis, bet schai wallodai ta leeta prettim, ka Jahnis Schihdam ar nasi ribkli pabrgreedsams pusħam, sargajees ar assinum sagahnitees. Meschafargs us to assinu vehdahm to lihki bija atraddis. — Kad ohtru rihtu Jahnis lihki bija aprazzis, tad diktii fabijees sawu lakkatu un nasi tur eraudsijs. To lihki aprazzis Jahnis ussehdees sirgam muggurā un ar tahdu johni zaur meschu us mahjahn frehjis, ka sirgs mahsas pahrnahjis weenās puttēs un skaidri bes kahjahn bijis. Tā Jahnis man fazzijsa un zitti leezineeki to arri apleezinajuschi pee teesas. — Us mannu jautaschanu: kalabb Jahnis us waigu ween gullejis, schis man atbildeja: tam azzis faunejuschahs ihpaschi mahtei eeskattitees eeksch azzim.

Kurram lassitajam scheit ne schanjahs tee svehti bibbeles wahrdi eeksch galwas: Tas Bungs fazzijsa us Bainu: Ko tu essi darsrijs: Tawa brahla assinu balfs us man brebz no semmes. Un nu nolahdehcts tu essi no semmes, kas sawu mutti atplehtusi, tawa brahla assins no tawahm rohkahm fanemt. Tekkuls un behglis tu buhst wirs semmes. Un Sihrafa wahrdi: Bahda zilwekam sirds ijt, tā winsch pahre

grohsa fawu waigu. Un atkal no Dahwiba dseesmahm: Nur buhs man noeet no tawa Garra un fur buhs man behgt no tawa waiga?

Zotâ Dezembera beenâ no kriminal-teesas Jahnim isnahze schis spreediums: Jahnim tabbad, kâ winsch pats fawu slepkawas darbu isteizis, sohds nahkoht weeglaks, tam nospreesschoht: Jahnii atmest no mescha farga valiga ammata, bendim buhs to grafscht pee kabka ar 15 rihstu-zirteneem, katu zirteenu us trihs rihstehm, tam buhs eekalt slepkawas sihmi eefsch peeres un eefsch waigeem, to buhs us Siberiu aisdshft pee kalmu razzeju darba, tam buhs atnent wissu winnu mantu, ja tam kohda gaddi-tohs buht un to atdoht ta nosista Schihda rad-deem.

Wiss tas, fo no Jahnna Zums esmu dewis lassift, tilj jaw juhsu dohmas us to lohzihs, Jahnii noschehloht, kâ kahdu nelaimiqu jaunekli, us fo lihdsinajahs ta lihdsiba no ta sehjeja, kah sehjohit zitta sehkla us akminainu kritte, kur tai newaid dauds semmes; un ta tuhdal usdihge, tapehz ka tai semmes dsillums ne bija. Bet kad ta faule bija uslehfus, tad ta sawihte un fakalte, tapehz ka winnai saknes ne bija. — Tâ arriemannim israbdijabs ar Jahnii. Man winna bija dikti schehl, es winnu dohmaju masak wainigu preeksch ta Kunga un preeksch tahs draudses, neds to, kas pehz wiina wahrdeem Jahnii bija paweddiss us wissu taunu.

Bet taggad dohmaju sawadi. Esimu atraddis pee Jahnna zik pateesigi tas praweets Jeremias runna, fazidams: Par wissahm leetahm zilweka sirds irr wiltiga un famissust leeta, kas to warr famannih? Un kâ Wahzescheem gudrs sakams wahrds, kas mahza: ne leeles zilweku pasift, eekam 6 puhrus sahls ar to effi kohpâ ehdis.
(Turpmak belgiums.)

Leez wehrâ. Iszahjuschâ Nr. laßt 29tâ Oktobera deenâ, kur stahw Novembera deenâ.

Teesas fludbinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majestheetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,

tohp no Krohna Sessawas pagasta teesas wissi tee, kah kahdas taisnos präfischanas pee ta nomirruscha Leelas. Sessawas Dahrgu-mahju fainneka, ucaizinati, sechsu neddelu starpâ no appakschroksitas deenas, t. i. libds 15tu Juhni f. g., sawas präfischanas pee schihs teesas uedohit; kas wehlaat peeteiktees, tohs wairb ne klausib, bet teem pascheem muhischigu klussu-zeeschau uslits, un par ta nelaika atstahitu mantu pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehrâ lift! Masâ Sessawâ, tai 4tâ Mei 1844. I

(T. S.) Buklu Bredde, peeschedetajs.

(Nr 356.) Helms, pagasta teesas strihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majestheetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Wandsees pagasta teesas wissi parradu deweji to libds schinnigu Wandsees fainneku Muhrneelu Janna Abbelneek-un Alisuppu Ernesta Kruhmla, pahr kureu mantahm inventaruma- un magashuestruhkuma un zittu parradu dehl konkurse spreesta, us-aizinati, ar sawahm präfischanaabm 2 mehneschu stars-pâ pee schihs pagasta teesas peeteiktees, un fogaidh, fo teesa pehz likkumeem spreedihs. Wandseene, tai 6tâ Mei 1844. 3

(T. S.) Gibrt Resepfki, pagasta wezzakais.

(Nr. 40.) F. Wallewicz, pagasta teesa strihweris.

* * *

Zaur scho tohp wissi tee, kah kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee teem Nogalles fainnekeem, Sukturu Janna Mahtull un Gailischu Ansa Upfe, kas sawas mahjas inventaruma- truhkuma un magashuebs-parradu dehl atdewuschi, un pahr kurrta mantahm konkurse spreesta, usoizinati, pee saudechanas sawas teesas wissewehlaat libds 4tu Juhli 1844 pee Nogalles pagasta teesas peeteiktees. Nogallé, tai 5tâ Mei 1844. 3

(T. S.) Ernst Gust, pagasta wezzakais.

(Nr. 53.) F. Wallewicz, teesas strihweris.

* * *

Wissi tee, kah kahdas taisnas präfischanas pee tahs otlikusbas mantas ta zitkahrtiga Jaunmohkas fainneka Kalnorohitkala Fritz Swirgsdin buhtu, kas sawas mahjas nespchezibas labbad atdewis, un pahr kurrta mantu konkurse spreesta, tohp usoizinati, pee saudechanas sawas taisnibas libds 20tu Juhni f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees un gaidh, fo teesa

pehz lakkumeem spreedihs. Jaunmohlas pagasta teesa,
tai tota Mei 1844. 3

(L. S.) †† Kahrl Mittenberg, teesas wezz.
(Nr. 60.) Otto Grücke, teesas frihweris.

No Leelas Eferes pagasta teesas tohp wissi tee,
lam kahdas taifnas parradu präfischanas pee ta libds-
schinniga Sprantschumuischachas faimneekla Pinkulu Zuk-
luma Klaušin buhtu, pahr kurra mantu konkurse spre-
sta, usaizinati, wisswehlak libos xitu Juhni f. g. pee
saudschanas sawas teesas, pee schihs pagasta teesas
peeteiktees, jo wehlak neweenen wairs ne Klauſihs.
To buhs wehra likt! Leelas Eferes pagasta teesas, tai
19tä April 1844. 2

(L. S.) G. Steinhard, pagasta wezzakais.
(Nr. 209.) R. J. Witte, pagasta teesas frihweris.

No Waldegahles-Schkehdes pagasta teesas tohp
wissi tee, lam kahdas taifnas präfischanas buhtu
pee teem Waldegahles faimneekem: Wezzindinu
Behrtula, Massspröghu Kristappa, Tohschu An-
dscha, un pee teem Schkehdes faimneekem: Kris-
kaju Geerta, Ahbelu Kabrila, un Pankschu Janna,
par kurru māntahmuischachas un magashnes par-
radu dehl konkurse spreesta, usaizinati, libos xmu
Juhli f. g. kas par to weenigu un iſflehgshanas
terminu noliks, pee schihs pagasta tresas peeteik-
tees, un sawas präfischanas usoohit, jo wehlak ne-

wenu wairs ne Klauſihs. Waldegahles-Schkehdes
pagasta-teesa, tai 3schä Mei 1844. 2

(L. S.) Fritz Frei, pagasta wezzakais.
(Nr. 75.) F. Wallerwitz, teesas frihweris.

Zitta fluddina schana.

Tahs pee Abgunst-Grinsfeld muischas peederrigas
Pleppu- un Kapfu-mahjas irr us arrenti jeb us klau-
ſibu isdohdamas. I

Sinna par jaunu grahmatu.

Lihku spreddiki us behrehm laſſami,
apgahdati no zitteem Kursemmeſ mahzitajeem un tag-
gad wairoti un ohtru reis drikketi, Tselgawä 1844,
warr dabbuht pirkts us-tirgus plazza pee grahmatu
pahrdeweja Reyher zeeniga lunga, makſa wahlk ee-
seeti bo kap. sudraba.

Schee lihku spreddiki irr tee paschi, kas jaw 2 reis
eelsch muhku awischm laſſitajeem irr kā labbi un tei-
zami peedahwati. Tahs lihku runnas irr wahrd' us
wohrd' tā likti kā tas pirmā drukka bijuschi, tilween
uelaike Durbes mahzitajs Runglet peelizzis katrai lih-
dsibai jeb runmai dseefmu klast. Latweeschu grahmatu
ar til jauku papihri un til skaidru drukku libos schim
ne esmu redsejis. Zerrejam kā tai pirzeju ne truhls. I

W. Pantenius.

Maudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Rihgå, tanni 17tä Mei 1844.

	Sudraba		Sudraba	
	naudā.	Rb. Kv.	naudā.	Rb. Kv.
I jauns dahlderis	geldeja	I 33	I pohds kannepu	tappe maksahs ar
I puhrs rudsu	tappe maksahs ar	I 30	I — linnu labbakas surtes	— —
I — kweeschu	— —	I 20	I — — filktakas surtes	— —
I — meeschu	— —	I —	I tabaka	— —
I — meeschu = putraimu	— —	I 50	I — dselsies	— —
I — ausu	— —	I 65	I — sveesta	— —
I — kweeschu = miltu	— —	I 60	I niuzza ſilku, preeschu muzzā	— —
I — bihdeletu rudsu = miltu	— —	I 70	I — — wihschnu muzzā	— —
I — rupju rudsu = miltu	— —	I 30	I — — farkanas sahls	— —
I — ſirnu	— —	I 40	I — — rupjas leddainas sahls	— —
I — linnu = ſehklas	— —	I 25	I — — rupjas baltas sahls	— —
I — kannepu = ſehklas	— —	I 30	I — — ſmalkas sahls	— —
I — kimmennu	— —	I 5		

Brihw drikket.

No juhrallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-rath A. Veitler.

No. 183.